

iagttog vi en flok Gråspurve (*Passer domesticus*) og Skovspurve (*Passer montanus*). Fuglene, ca. 25, sad i en bunke afhuggede tjørne, som bønderne havde kørt ud for at sikre skrænten mod havet. Bag tjørnebunken lå en stor bunke avneaffald fra tærskning. Vi så da en Spurvehøg (*Accipiter nisus*) ♀ komme hen langs skrænten, slå en Gråspurv og sætte sig på kanten kun få meter fra spurvene, som ikke rørte sig; de sad som lammede uden at bevæge sig. Først da vi kom frem fra vort for fuglene skjulte sted, fløj høgen og lod spurven falde. Da vi kom nærmere, fløj tilsyneladende hele flokken med undtagelse af den undslupne, som sad og pudsede sig, hvorefter også denne fløj. Først da vi kom helt hen og ruskede i tjørnebunken, opdagede vi, at der var flere; de kom lidt efter lidt ud fra huller, som de havde boret ind i avnebunken.

JØRGEN JØRGENSEN

ANMELDELSER

G. P. DEMENTIEV et N. A. GLADKOV: Systema avium rossicarum. (Catalogue critique des oiseaux d'U.R.S.S.). Vol. 2. (247 pp., 19 tekstfigurer). – L'Oiseau et la Revue Française d'Ornithologie, **30**, 1960, no. special.

Bd. 1 af dette værk, der omfatter rovfugle, ugler og spurvefugle, udkom i samme tidsskrift 1933–35 (sml. D.O.F.T., **31**, 1937, p. 44–45). Resten af grupperne skulle være behandlet af S. A. BUTURLIN; men både dennes død og endnu mere 2. Verdenskrig forsinkede foretagendet, så man til sidst vel næsten havde opgivet at se fortsættelsen. Det må derfor konstateres med glæde og tilfredshed, at de to forfattere, hvoraf den første var ene om at udarbejde bd. 1, har taget arbejdet op igen. Ornithologer i de vestlige lande har herved fået en særdeles velkommen mulighed for hurtig orientering i de sovjetrussiske fuglearters udbredelse.

Ved hver art nævnes det videnskabelige navn og dets oprindelse, den pågældende fugls udbredelse som ynglende og trækgæst i Sovjetunionen og væsentlige forekomster andetsteds. I bd. 1 fandtes nogle farvetavler. Det må man savne i bd. 2; men her findes til gengæld et antal gode tegninger af N. N. KONDAKOV. Ordnernes rækkefølge synes ved første øjekast noget fremmed; men i virkeligheden er STRESEMANN'S opstilling i Handbuch der Zoologie fra 1934 stort set blevet fulgt.

LØPP.

G. P. DEMENTIEV: Der Gerfalke (*Falco gyrfalco* L. = *Falco rusticolus* L.). Die neue Brehm-Bücherei 264. (88 pp., 26 tekstfigurer). – A. ZIEHMSEN, Wittenberg Lutherstadt 1960. Pris: DM. 3,75.

En godt gennearbejdet monografi om Jagtfalken i hele artens udbredningsområde. Forf.s egne studier dækker selvsagt navnlig det sovjetrussiske område; men han har også en grundig vurdering af for-

holdene i de nordamerikanske og de skandinaviske lande. Han foretrækker betegnelsen *Falco gyrfalco* frem for det i det sidste halv århundrede mest benyttede *Falco rusticolus* og begrundet opfattelsen, men henviser iøvrigt sagen til den internationale komité for zoologisk nomenklatur; ref. håber, at denne vil holde på *rusticolus*. Altaifalken, der hidtil har været opfattet som en særlig art (*Falco altaicus*), indrages som underart af Jagtfalken, omend med nogen tøven, idet den i struktur står mellem denne art og Slagfalken. De nordlige jagtfalkebestande består af mørkere fugle i vest end i øst og i Alaska går de gradvis over i de arktisk-amerikanske *candicans*, som kendes i det nordlige Grønland. Et kapitel om biologi behandler fældning, forplantning, ethologi og føde, og i et kulturhistorisk afsnit på 40 sider omtales Jagtfalkens betydning i falkonervæsenet m. v.; adskillige mere eller mindre sagnagtige overleveringer er her gjort let tilgængelige, og man får beretning om kurérer med Jagtfalke til fremmede fyrster, som de havde diplomatiske ærinder til.

Billederne er gengivelser af dels fotografier, dels tegninger og malerier. Blandt de første findes både brugbare og sløje optagelser; blandt de sidste ses fortrinlige illustrationer af Sovjetunionens jagtfalkeformer. Løpp.

JAMES BOND: Birds of the West Indies. (256 pp., 8 farvetavler af DON R. ECKELBERRY, 186 tegninger i teksten af EARL L. POOLE, kort på indsiden af bindet). – COLLINS, London 1960. Pris: 35 sh.

En smuk bog om fuglefaunaen på Antillerne og Bahamaøerne. Områdets faste bestand af ynglefugle og trækgæster har kortfattede, men fyldestgørende omtaler; bag i bogen nævnes et halvt hundrede mere tilfældige strejfgæster. Øerne umiddelbart ud for Sydamerikas kyst som Curaçao og Trinidad er ikke indbefattet. På kortet over det behandlede område vil en dansk ornitholog uvilkårligt søge hen på grænsen mellem de Store og de Små Antiller, hvor vore besiddelser lå. Disse øer nævnes selvsagt rundt om i teksten som Virgin Islands som en del af helheden, i faunistisk henseende navnlig knyttet til de Store Antiller. Vi har TH. MORTENSEN's skildring af »Fuglelivet paa de Dansk-vestindiske Øer« (D.O.F.T., 3, 1909, p. 151–61), som giver et godt, men kun overfladisk indtryk af deres fugle; men en egentlig faunistisk opstilling af fuglefaunaen her kom aldrig til at foreligge fra den tid, da øerne var danske.

Ved beskrivelserne af de regelmæssigt forekommende arter i denne bog nævnes betegnelser på engelsk, spansk og fransk; for de mest kendte former kan rækken af lokalnavne være på et dusin. Derefter omtales udseende, stemme, opholdssted, yngleforhold og udbredelse. Bermudapetrellen (*Pterodroma cahow*) søger man forgæves. Selv om den er en af de individfattigste blandt nutidens fuglearter, burde den have været nævnt på en fremtrædende plads i denne fremstilling af området, hvor fuglens eneste yngleplads findes. Forklaringen er ligetil: Denne bog er faktisk en tredje udgave af et amerikansk arbejde fra

1936 og 1947; men dengang ansås Bermudapetrelen for uddød. Den blev genopdaget på yngleplads 1951.

I indledningen gives gode oplysninger om bogens plan og brug. Den er beregnet som ekskursionsbog og har et dertil praktisk format. Den vil være god at have i lommen for en dansk ornitholog med ærinde på St. Croix. LØPP.

J. A. DOLGUSHIN: Ptitsy Kazakhstana (Kazakhstans fugle) Bd. I. (470 pp.). – ZOOLOGICHESKI INSTITUT AKADEMII NAUK KAZ. S.S.R., Alma-Ata 1960. Pris 2.85 nye sovjetrubel.

Kazakhstan (tidligere ofte kaldt for »Kirgisørsteppen«) er et meget stort område, der ligger mellem Vestsibirien og Turkestan og fra Volgaegnen i vest til Altaibjergene og Mongoliet i øst. Forf. har gennem 30 år arbejdet ornithologisk her og besøgt næsten alle egne og kanter af dette store land. Hans værk er en storslået sammenfatning af alle oplysninger der findes i den ikke ringe literatur og af hans egne og hans medhjælperes iagttagelser og undersøgelser. Foreløbig foreligger kun det første bind, der behandler følgende ordener: *Podicipedes*, *Gaviae*, *Steganopodes*, *Grossores*, *Phoenicopteri*, *Anseres*, *Ralli* og *Grues*. Før denne systematiske oversigt gives en række vigtige indledende kapitler: Forskningens historie (15 sider), økologisk geografisk oversigt (40 sider), fugletræk (18 sider), fuglefaunaens oprindelseshistorie (16 sider). Alle disse kapitler er udført med stor sagkundskab, men hist og her kan dog enkelte påstande kritiseres. En stor ulempe er mangelen på et godt oversigtskort med hovedbiotoperne og lokaliteterne. Forhåbentlig kommer kortet i et af de efterfølgende bind.

Arbejdets hovedvægt ligger i den udførlige behandling af de enkelte arter (374 sider). Udbredelsen er meget minutiøst udarbejdet og på små udbredelseskort er ikke alene alle kendte yngleforekomster opgivet, men også trækvejene og trækforekomster anført. Det mest værdifulde er dog de økologisk-biologiske oplysninger, der gives for hver enkelt art i en forbavsende fylde og som i de fleste tilfælde er originale iagttagelser af forf. selv og hans medarbejdere. Fotografierne er i og for sig gode, men dårligt reproduceret. Derimod er de mange små tegninger helt fortrinlige. Større undersøgelser over arternes systematik har forf. ikke udført, og han støtter sig her til håndbogen »Sovjetunionens fugle« (1950–52). Med store forventninger imødeses de to efterfølgende bind af dette i mange henseender fremragende storværk, der anbefales alle der interesserer sig for asiatisk ornithologi – og som kan læse russisk. HANS JOHANSEN

KENNETH RICHMOND: Highland Gathering. (124 pp., 15 sorttavler). – GEOFFREY BLES, London 1960. Pris 18 sh.

Bogen indeholder 10 velskrevne skitser om natur, dyr og mennesker i Skotland. Forf. forstår at opleve, og han gengiver sine indtryk på fængslende måde, hvad enten det drejer sig om vandringer i afsides fjeldegne, særprægede personligheder, han har mødt, eller »en sjælden

håndfuld«, en vildkatteskilling, som en ven af ham havde en tid. Af fugle omtales Urfugle, Fjelddryper, Kongeørne, Spurvehøge og Natugler m.v. Han beretter om en tam Duehøg og sidst, men ikke mindst om en meget lidt menneskesky tjurhane, som spredte skræk blandt søndagsturister, der kom den på tværs; en gang forårsagede den en mindre skovbrand, fordi den for løs på et téselskab og væltede en primus.

LØPP.

STÉPHANIE RODEN RYDER: Blind Jack. A. responsibility. Forord af MAURICE BURTON. Fotografier af JANE BURTON og ELSA M. MEGSON (160 pp., 4 sorttavler). – GEORGE G. HARRAP & Co. London, Toronto, Wellington, Sydney 1960. Pris: 12 sh 6 d.

Ved et tilfælde kom forf. i besiddelse af en Allike, som havde mistet synet på begge øjne og blev fundet i meget forkommen tilstand. Selv om hun som lægekone havde hus, skolepligtige børn og en evigt kimmende telefon at tage sig af, indlemmede hun den i sit menageri af Moskusænder, Undulater, Marsvin m.v. Bogen indeholder adskillige interessante iagttagelser over det blinde dyrs reaktioner på omgivelserne og dets evne til at orientere sig. Det var en gammel fugl; men den lærte hurtigt at klare sig under de ændrede forhold. Et forsøg på at give den en anden tam Allike til selskab faldt dog uheldigt ud, og den seende fugl måtte fjernes igen.

LØPP.

CURT AF ENEHJELM: Kanariefuglebogen. 5. udg. (115 pp., 12 sorttavler, adskillige tekstfigurer). – J. FR. CLAUSEN, København 1961. Pris: Kr. 12,50.

Den 2. udgave af denne udmærkede håndbog, som bar titlen »Den store Kanariefuglebog«, er anmeldt i D.O.F.T., 43, 1949, p. 286. Teksten er ført à jour på bedste måde, og der er kommet en del nye billeder til; en række tegninger er udført af englænderen R. A. VOWLES, og af nye fotografier skal specielt fremhæves en serie på 9 billeder, som Sv. E. POULSEN har taget af ungens udvikling fra det 9. til det 22. døgn.

LØPP.

MAXWELL KNIGHT: Talking Birds (96 pp., 4 sorttavler med fotografier, en del tekstfigurer og vignetter, tegnet af DAVID CORNWELL). – G. BELL & SONS, London 1961. Pris: 10 sh 6 d.

Foruden en lang række papegøjer har en del ravnefugle og Beoerne (*Gracula*) gode evner til at efterligne menneskets stemme. Bogen omhandler navnlig de første; men der er også i tekst og billeder taget alt skyldigt hensyn til de øvrige. Den er skrevet for fugleholdere og giver gode vink om praktisk taget alle forhold, som har betydning i denne forbindelse.

LØPP.

ERWIN STRESEMANN und L. A. PORTENKO: Atlas der Verbreitung palaearktischer Vögel. 1. Lieferung. Bearbeitet von G. EBER, G. MAUERSBERGER, L. A. PORTENKO und J. SZIJJ. (20 tofarvede kort,

4 kort i teksten; upagineret). – AKADEMIE-VERLAG, Berlin 1960. Pris: 28 DM.

Udgivelsen af disse kort har gennem mange år været en af den bekendte tyske ornitholog ERWIN STRESEMANN's yndlingstanker, men først nu har de omfangsrige forarbejder til hefte 1 kunnet afsluttes. Værket er planlagt at omfatte 10 hefter, hver med 20 udbredelseskort, således at ialt 200 af de mest interessante palæarktiske arter skal behandles. Princippet i disse kort er anderledes end sædvanligt. Grænselinierne for udbredelsen er nøje klarlagt og anskueliggjort på de omhyggeligt udarbejdede kort, mens der er set bort fra alle angivelser om ynglen indenfor grænselinierne.

Ved denne forenklede metode har det været muligt at beherske det ellers ganske uoverskuelige materiale og udarbejde kort over hver arts yngleområde så nøjagtigt som det nu engang er muligt. Til hvert kort er foruden en liste over kildehenvisninger knyttet bemærkninger om den geografiske variation, økologien, trækforholdene m.m. og i enkelte tilfælde er tilføjet et særligt træk kort i teksten. De i dette hefte behandlede arter omfatter grupper af meget nærbeslægtede fugle med særlig interessant udbredelse (f.eks. Guldbugene, værlingerne, fluesnapperne, m.m.), og kortene vil derfor udgøre et vigtigt materiale til forståelsen af mange problemer indenfor den historiske zoogeografi og evolutionsforskningen. Disse forhold vil blive nærmere belyst i et afsluttende kapitel i sidste hefte. Udgiverne og de mange medarbejdere må lykønskes til denne betydningsfulde publikation. F. S.

LESLIE M. TUCK: The Murres. Their Distribution, Populations and Biology. A study of the Genus *Uria*. (260 pp., 29 tabeller, 34 tekstfig., mange fotogr. tavler, deraf en i farver). – CANADIAN WILDLIFE SERVICE, Dept. of Northern Affairs and National Resources, Ottawa 1960. Pris: 3 \$.

Dette fremragende værk om de to Lomvie-arter er et resultat af over en halv snes års undersøgelser og studier og er kommet i stand på grund af den store økonomiske interesse som er knyttet til disse fugle i Newfoundland området. Forfatteren har i adskillige somre undersøgt ynglekolonierne omkring Newfoundland og i Hudson Strædet, hvor der under hans ledelse er ringmærket ca. 36.000 lomvier, hvoraf de 15.000 var Kortnæbbede Lomvier (ganske tilsvarende antal er mærkede i Grønland). Om vinteren undersøgte forf. træk- og overvintringsforholdene hos de to arter og havde også lejlighed til studierejser til de to lande, hvor søfuglene særlig har været gjort til genstand for undersøgelse, nemlig England og Danmark. D.O.F.s medlemmer vil kunne huske forf. dengang fra hans interessante foredrag i foreningen og hans artikel i tidsskriftet (D.O.F.T. **53**, 1959, p. 137–154) om Bylot Islands fugle.

Bogen omhandler alle faser af lomviernes liv, deres udbredelse, historie og forhold til omgivelserne. Kun om den geografiske variation har forf., der ikke er systematiker, ingen personlig mening, men følger

blot tidligere undersøges resultater, der gengives ganske korrekt. Blandt de mange enkeltheder i bogen kan fremhæves den udmærkede analyse af trækforholdene på basis af den storstilede ringmærkning. Det viser sig at de Kortnæbbede Lomvier fra Bylot Island fortrinsvis overvintrer i S.V. Grønland, hvor befolkningen skyder 2⁰/₀ af dem; men til gengæld skyder Newfoundlænderne 0,3⁰/₀ af de grønlandske bestande. Grønlændernes skydecifre er gennemgående højere end Newfoundlændernes, dog ikke meget, idet de nedlægger 3⁰/₀ af deres egne fugle, mens Newfoundlænderne skyder 1–2⁰/₀ af de canadiske bestande. Lomviernes udbredelse belyses på en forbilledlig måde på basis af de hydrografiske forhold og havets zoner, noget som sjældent sker i ornithologiske håndbøger.

Denne monografi er også bogteknisk et smukt værk, med klart tryk, smukke tegninger og figurer og nogle pragtfulde fotografier. Særligt må dog de mange overskuelige 3-farve kort fremhæves. Det er tvivlsomt om et værk af denne tekniske standard ville kunne fremstilles i Europa (udenfor England), og i hvert fald ville det ikke kunne gøres, hvis den yderst billige pris skulle dække omkostningerne. Bogen er den første i en serie monografier udgivet af den canadiske Wildlife Service. Ikke mindst her i landet, hvor interessen for søfugle altid har været stor, p. gr. af vore mange søfuglereservater og af vor nære tilknytning til Grønland og Færøerne, vil man vide at vurdere dette fortrinlige værk efter fortjeneste.

F. S.

HANS LIND: Studies on the Behaviour of the Black-tailed Godwit (*Limosa limosa* (L.)). (157 pp., 51 tekstfig.). – MUNKSGAARD, København 1961.

Forf. har i årene 1956–59 undersøgt den Store Kobbersneppes adfærd i yngletiden på reservatet Tipperne og fremlægger her sine resultater. Sammenligner man dette værk med VAGN HOLSTEINS »Strandengens Fugle«, et originalt værk for sin tid, så får man unægteligt et indtryk af hvilken enorm udvikling der har fundet sted indenfor adfærdsforskningen. Den umiddelbare iagttagelse er blevet til eksakt videnskab. Forf. har samlet et overordentligt fyldigt materiale sammen og har ordnet det omfangsrige stof klart og overskueligt, i koncist definerede kapitler, og gjort kendsgerningerne letforståelige ved hjælp af talrige diagrammer og kurver. Iagttagelserne er fortolkede ud fra de gældende ethologiske forestillinger og ved hjælp af den moderne terminologi, idet dog også nye begreber er indført flere steder. Forf. drager overalt slutninger med stor sikkerhed og stiller forholdene skarpt op. Antallet af enkeltobservationer må have været umådeligt, og man forstår ikke at det har været muligt at udføre dem i de relativt få år forf. har brugt til dem. Meget værdifuldt er det, at der stadig drages sammenligninger med de tilsvarende adfærdsmønstre hos andre vade-fuglearter (eller andre fugle overhovedet), hvorved man kommer et godt stykke på vej mod at forstå sammenhængen mellem de biologiske livsytringer hos beslægtede arter. En svaghed er det dog ved dette

arbejde, at de enkelte fugle ikke er farveringmærkede eller på anden måde gjort individuelt kendelige, noget som meget vel havde været muligt. Derved ville den tvivl, som forf. lejlighedsvis lader komme til orde, i mange tilfælde have været elimineret.

Noget af det værdifuldeste og mest originale er afsnittene om æggenes og ungerens reaktioner. Disse er fulgt minutiøst og flere steder fremsættes ganske nye synspunkter. LIND viser således på overbevisende måde, at rugefuglenes stadige ændringer af æggenes stilling ikke har til hensigt at »vende« disse, som det hidtil har været antaget, men tværtimod at fiksere dem i en særlig position.

LINDS afhandling har gjort Kobbersneppen til den bedst kendte danske fugl. Man synes efter læsningen at forf. har afløkket denne art alle dens hemmeligheder. Der er ingen tvivl om at dette stringente og stærkt personlighedsprægede arbejde vil sætte sig betydelige spor i den adfærdspsykologiske forskning, og det er med fuld ret at det har skaffet sin forfatter den filosofiske doktorgrad ved Københavns Universitet. Også D.O.F. vil ønske tillykke dermed. F. S.

ERIC FABRICIUS: Etologi. En introduktion till studiet av djurens beteendemönster (189 pp., 63 tekstfig.). – SVENSKA BOKFÖRLAGET (BONNIERS), Stockholm 1961. Pris: 24 sv. kr.

Studiet af dyrenes adfærd har nu været drevet så længe og har givet anledning til fremkomsten af en så rig litteratur, at det er påkrævet at gøre status og samle de mange spredte brudstykker til en helhedsfremstilling. Dette har FABRICIUS forsøgt i denne bog, og han er sluppet ganske godt af sted med det. I gamle dage kaldte man dette studium for dyrepsykologi, men efter at det samlede sig om bestemte opgaver, der tog deres udgangspunkt i VON UEXKÜLLS lære om funktionskredsene, er man i stigende grad gået over til at benævne denne specielle forskningsgren for ethologi, en betegnelse som nu har vundet indpas overalt.

Det gælder i den ethologiske videnskab som i så mange andre zoologiske discipliner, at fuglenes forhold er langt bedre kendt end nogen af de andre dyregrupper, et fænomen der skyldes forskellige – og ret indlysende – årsager. Både amerikaneren WHITMAN, tyskeren HEINROTH og nordmanden SCHELDERUP-EBBE, der må betegnes som grundlæggerne af ethologien, havde fugle som forsøgsobjekter, og det samme gælder deres mere kendte efterfølgere, østrigeren LORENZ og hollænderen TINBERGEN. På et tidligt tidspunkt gav også den amerikanske Mrs. NICE meget vægtige bidrag til forståelsen af fuglenes adfærd, men hun er mærkeligt nok overhovedet ikke nævnt i denne bog. Efterhånden er også en del andre dyregrupperes adfærd blevet belyst, først og fremmest insekternes og fiskenes, på hvilket område østrigeren VON FRISCH var foregangsmanden. Derimod har pattedyrenes adfærd ikke været genstand for særligt mange undersøgelser, bortset fra abernes.

FABRICIUS behandler det omfattende materiale med megen sagkundskab, giver klare definitioner og disponerer stoffet godt. Der er fire store afsnit, omhandlende (1.) grundelementerne i adfærdsmønstrene, (2.) tillæring (»inlärning«) og prægning, (3.) adfærdens organisering samt (4.) dens biologiske funktioner. Der er udmærkede literaturlister, forfatter- og sagregistre.

Når man læser denne fortræffelige håndbog har man tydeligt indtrykket af, at ethologien er en videnskab i rivende udvikling, men at der endnu er langt igen inden man kan skaffe sig et samlet overblik eller trække generelle og mere vidtgående slutninger. Den komparative ethologi såvel som forståelsen af adfærdsmønstrenes betydning i evolutionen hører endnu fremtiden til. Ved vi først mere om disse forhold er mulighederne givet for at trække linierne op for den menneskelige adfærds oprindelse. Så fængslende betragtninger kræver dog nok mere åndfuldhed og fantasi end denne nøgterne og solide bog kan honorere, selvom forf. et par gange strejfer emnet. Hovedsagen er, at værket stærkt kan anbefales alle, som ønsker saglig og omhyggelig underretning om fundamentet for fuglenes opførsel.

F. S.

HANS SCHILDMACHER (red.): Beiträge zur Kenntnis deutscher Vögel. (295 pp., 63 tekstfig.). – GUSTAV FISCHER, Jena 1961. Pris: 31,80 DM.

Af de fem afhandlinger, som er samlede i denne bog, redigeret af HANS SCHILDMACHER, er de fire eksamensopgaver, mens redaktøren selv har udarbejdet det femte. G. OEHME skriver om Havørnens (*Haliaëtus albicilla*) bestande i Tyskland, J. GOTHE om udbredelsen og yngleforholdene hos Ravnene (*Corvus corax*) i Mecklenborg, C. SCHÖNERT om Dvergtternens (*Sterna albifrons*) ethologi og yngleforhold, K. MILENZ om trækforholdene hos de mecklenborgske mågefugle, og redaktøren om øen Hiddensees fugleverden. Det er alle gedigne arbejder, vel værd at trykke. De virker dog mere som tidskriftsartikler og har ikke noget særligt fællespræg. Når redaktøren i sin indledning hævder, at det er fælles for alle artiklerne, at de beskæftiger sig med fuglearter, som behøver menneskets beskyttelse for at klare sig, må man indvende, at det gælder jo snart sagt alle fugle, hvorfor hans påstand synes noget *weitgeholt* – for at udtrykke sig på hans eget sprog.

F. S.

ANDREW J. MEYERRIECKS: Comparative Breeding Behavior of Four Species of North American Herons. (158 pp., 39 tekstfig., 15 fotogr. tavler). Publications of the Nuttall Ornithological Club, no. 2. – Cambridge, Massachusetts 1960. Pris: uindb. 2 \$; indb. 3 \$.

Dette mesterlige arbejde, gennem hvilket forf. har erhvervet doktorgraden ved Harvard University, peger fremad i tiden, idet det udgør et af de første forsøg på en komparativ ethologisk undersøgelse. I så henseende frembyder hejrernes yngleforhold gode betingelser, idet de store og iøjnefaldende ofte kolonivis ynglende fugle har stærkt vari-

erende parringsspil, baseret på de meget forskelligt udviklede prydfjers medvirkning. Hejrerne har stærkt ritualiserede ceremonier under pardannelsen og ved redeafløsningen, hvorved der gives udmærkede muligheder for at sammenligne arter og slægter. Ved at anvende ethologiske karakterer i forbindelse med de morfologiske, kan man nå en mere tilfredsstillende systematisk klassifikation end hvis man udelukkende holder sig til strukturforskelle, således om tilfældet er i det nugældende system.

De fire arter, som forf. har undersøgt, er Lille Grøn Hejre (*Butorides virescens*), Nordamerikansk Fiskehejre (*Ardea herodias*), Rød Hejre (*Dichromanassa rufescens*) og Amerikansk Silkehejre (*Egretta thula*). Behandlingen af de enkelte arter svarer i det store og hele til den LIND har givet i sit arbejde om Stor Kobbersneppe (anmeldt ovenfor), omend knapt så dybtgående (hvilket opvejes af lettere læselighed). I modsætning til hvad tilfældet er hos f. eks. mågerne, ved man endnu så lidt om ethologien hos de fleste hejrearter, at det ikke er muligt at udtale sig med særlig stor vægt om adfærdsnormernes oprindelse og evolution hos disse fugle, et forhold forf. er fuldtud klar over. Der er dog ingen tvivl om, at der med denne bog er skabt et betydningsfuldt grundlag, som der i de følgende år givetvis vil blive arbejdet videre på. Enhver som beskæftiger sig med ethologiske forhold eller som ønsker at følge med i ornithologiens aktuelle spørgsmål bør anskaffe dette værk. Den næsten uforståeligt billige pris, som skyldes et større tilskud fra The Nuttall Ornithological Club, bør skaffe bogen en vid udbredelse. Den kan bestilles direkte fra The Massachusetts Audubon Society, Drumlin Farm, South Lincoln, Mass., U.S.A.

F. S.